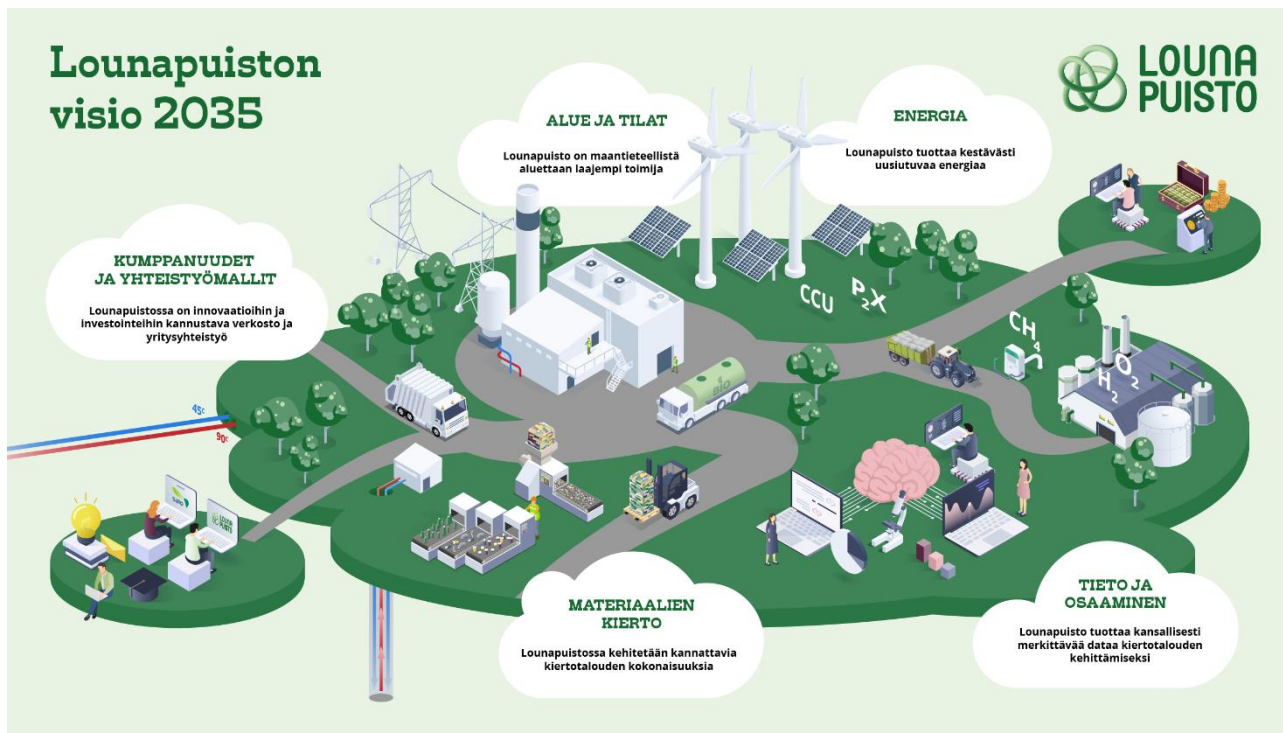

Lounapuisto kiertotalouspuisto 2021-2023 loppuraportti

Sisällysluettelo

1 Hankkeen perustiedot.....	4
2 Tuensaajan perustiedot	4
3 Tiivistelmä	4
3.1 Hankkeen toiminnan ja tulosten tiivistelmä	4
3.2 Hankkeen toiminnan ja tulosten englanninkielinen tiivistelmä	6
4 Hankkeen tarve, toteutus ja tulokset	8
4.1 Miten hanke onnistui vastaamaan kehittämistarpeeseen ja kuinka hankkeen tavoitteet toteutuivat?	8
4.2 Mitä välittömiä tuloksia hankkeella saatiin aikaan? Mitä vaikutuksia tuloksilla on?	9
4.3 Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?	15
4.4 Toteutuiko hanke aiotulla maantieteellisellä alueella tai kuinka alue mahdollisesti muuttui? Saavutettiinkö suunniteltu kohderyhmä vai tuliko siihen muutoksia? Oliko muita toteutukseen liittyviä muutoksia?	16
5 Seurantatiedot	16
5.1 Päästiinkö toteutuksessa hakemuksessa esitettyihin (kohta 12) numeerisiin tavoitteisiin? Mistä mahdolliset erot johtuvat?	16
5.2 Miten asetetut numeeriset tavoitteet palvelivat hankkeen toteutusta? Mitkä indikaattorit olisivat tukeneet paremmin toteutusta? Mitä mahdollisia omia seurantatietoja tai indikaattoreita toteutuksessa hyödynnettiin?	17
6 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi ja ohjausryhmä	17
6.1 Miten hanke kartutti tuensaajan hanketyöosaamista ja hankkeen sisällön mukaista osaamista?	17
6.2 Toteutuiko hankkeen aikana ennakoituja tai muita riskejä ja kuinka niihin reagoitiin?	18
6.3 Miten ohjausryhmä tuki hankkeen toteutusta? Miten ohjausryhmä luonnehti hankkeen onnistumista?.....	18
6.4 Miten kohderyhmä koki hankkeen? Millaista palautetta kohderyhmältä on saatu?	19
7 Horisontaaliset tavoitteet	20
8 Julkisuus, tiedottaminen ja yhteydet muihin hankkeisiin.....	20
8.1 Miten hanke näkyi julkisuudessa? Miten hankkeesta tiedotettiin?.....	20
8.2 Mihin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hanke toiminnallisesti tai muuten liittyi ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit).....	21
9 Aineiston säilytys.....	21
9.1 Missä hankkeen aineisto säilytetään tai arkistoidaan? Yhteyshenkilön yhteystiedot.	21
10 Liitteet ja allekirjoitus.....	22

1 Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

Lounapuisto kiertotalouspuisto 2021-2023

Alkamispäivämäärä

1.12.2021

Päättyispäivämäärä

31.8.2023

Toimintalinja

2. Uusimman tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen

Erityistavoite

4.1. Tutkimus-, osaamis- ja innovaatiokeskittymien kehittäminen alueellisten vahvuuksien pohjalta

2 Tuensaajan perustiedot

3 Tiivistelmä

3.1 Hankkeen toiminnan ja tulosten tiivistelmä

Salon elinkeino-yhtiö Yrityssalo toteutti yhteistyössä Lounavoima Oy:n, Turku AMK:n ja Turun yliopiston kanssa Lounapuisto kiertotalouspuisto 2021–2023 -hankkeen. Hankkeessa *1) luotiin Lounapuiston visio vuoteen 2035, 2) edistettiin teollisen ekosysteemin rakentumista ja kiertotalouspuiston toiminnan vakiintumista sekä 3) edistettiin alueen profiloitumista merkittäväksi kiertotalouskeskittymäksi ja osaksi kansallista ekoteollisuuspuistojen verkostoa viestinnällä ja yhteistyöllä.*

Lähtökohtana oli kehittää Salossa sijaitsevaa ja jo toiminnassa olevaa ekovoimalaitosta sekä sen välittömässä läheisyydessä olevia yritysalueita kiertotaloustoiminnalle keskeiseksi ympäristöksi ja liittää se osaksi Varsinais-Suomen muita kiertotalouspuistoja. Tuloksena on syntynyt *Lounapuisto kiertotalouspuisto*, joka käsittää *n. 200 hehtaarin yritysalueen* ja sen ympärille rakentuvan *teollisen ekosysteemin*.

Kehitettävässä kokonaisuudessa on ollut mukana useita yrityksiä ja muita toimijoita. Eri osapuolien yhteistyö on lisääntynyt merkittävästi hankkeen aikana ja tuloksena on syntynyt Lounapuisto verkosto. Hankkeessa on tehty laaja-alaista yhteistyötä sekä alueellisesti että myös kansallisesti.

Hankkeessa on edistetty siirtymistä kohti hiilineutraalia yritysalueita ja yhteiskuntaa. Vision mukaisesti Lounapuiston toiminta on ilmasto- ja ympäristöpositiivista, edistää kestävästä kehitystä, materiaalien resurssiviisasta ja innovatiivista käyttöä ja jätteiden kierrätystä ja uudelleenkäyttöä.

Hankkeen tavoitteena oli

- 1) luoda visio kiertotalouden ekosysteemille, jonka jälkeen luodaan perusta kiertotalouden ekosysteemille.
- 2) luoda kehittyvä ja monitasoinen verkosto/ekosysteemi kiertotalouden toimijoille ja edistää innovaatioiden kokeilutoimintaa uusille energia- ja materiaaliratkaisuille.
- 3) edistää alueen työllisyyttä ja vetovoimaisuutta.

Hankkeen toiminta oli jaettu kolmeen työpakettiin: TP1 Visiotyö, TP2 Lounapuiston kiertotalouspuiston orkestrointi, TP3 Viestintä seuraavasti:

TP 1 Yhteinen visio Lounais-Suomi –yhteistyölle

- 1.1 Valmistelutyö ja taustaselvitykset (kohderyhmäyritysten liiketoimintanäkymien ja muiden kiertotaloustoimijoiden kärkien koonti)
- 1.2 Visiotyö (tulevaisuuden trendien ja ilmiöiden koonti ja yhteisen vision luonti kiertotalouden ekosysteemille)
- 1.3 Hankeviestintä (tiedotussuunnitelma)
- 1.4 Muu kehittämisen käynnistäminen (toiminnan vaikuttavuuden seuranta, skaalautuvuuden ja vakinnuttamisen arviointi)

TP 2 Lounapuiston kiertotalousekosysteemin rakentaminen, toiminnan aktivointi ja fasilitointi (ns. orkestrointi)

- 2.1 Eri toimijoiden haku ja yhteistyön käynnistäminen
- 2.2 Hankeviestintä
- 2.3 Ekosysteemin aktivointi sekä toimenpiteiden suunnittelu, toteutus/fasilitointi eri työmenetelmiä hyödyntäen
- 2.4 Oppilaitos-, korkeakoulu- ja yritysaktivointi
- 2.5 Muu kehittämistoiminta (vrt. feasibility studyt, toiminnan vaikuttavuuden seuranta, skaalautuvuuden ja vakinnuttamisen arviointi)

TP 3 Viestintä

3.1 Systemaattinen viestintä ja brändin rakentaminen

Lopputuloksena hankkeen päättyessä Lounapuisto on profiloitunut yhdeksi eteläisen Suomen innovatiiviseksi kiertotalousympäristöksi, kiinnostavaksi sijoittautumiskohteeksi uusille cleantech- ja ympäristöalan yrityksille sekä testausympäristöksi laite- ja sovellustoimittajille. Alue on rakentunut monitahoisien yhteistyön tuloksena, jonka toiminnan keskiössä on hiilineutraalisuus.

3.2 Hankkeen toiminnan ja tulosten englanninkielinen tiivistelmä

Yritysalo Ltd implemented the Lounapuisto circular economy park 2021–2023 project in cooperation with Lounavoima Ltd, Turku University of Applied Sciences and the University of Turku. The project 1) created the vision of Lounapuisto until 2035, 2) promoted the construction of the industrial ecosystem and the establishment of the operation of the circular economy park, and 3) promoted the profiling of the area as a significant circular economy area and part of the national network of eco-industrial parks through communication and cooperation.

The starting point was to develop the already operational eco-power plant in Salo and the business areas in its immediate surroundings into a central environment for circular economy activities and connect it to other circular economy parks in Southwestern Finland. As a result, the Lounapuisto circular economy park has been created, which includes a business area of approx. 200 hectares and an industrial ecosystem built around it.

Several companies and other actors have been involved in the entity being developed. Cooperation between different parties has increased significantly during the project and the Lounapuisto network has been established as a result. In the project, extensive cooperation has been carried out both regionally and nationally.

The project has promoted the transition towards a carbon-neutral business area and society. In accordance with the vision, Lounapuisto's operations are climate- and environmentally positive, promote sustainable development, resource-wise and innovative use of materials, and waste recycling and reuse.

The goal of the project was

- 1) create a vision for the circular economy ecosystem, after which the foundation for the circular economy ecosystem is created.
- 2) to create a developing and multi-level network/ecosystem for circular economy actors and to promote innovation experimentation for new energy and material solutions.
- 3) promote employment and attractiveness of the area.

The project's activities were divided into three work packages: WP1 Vision work, WP2 Orchestrating the Lounapuisto circular economy park, TP3 Communication as follows:

WP1 A common vision for Southwest-Finland cooperation

1.1 Preparatory work and background investigations (compilation of business prospects of target group companies and top tips from other circular economy operators)

1.2 Vision work (compiling future trends and phenomena and creating a common vision for the circular economy ecosystem)

1.3 Project communication (information plan)

1.4 Starting other development (monitoring the effectiveness of operations, evaluating scalability and consolidation)

WP2 Construction of the circular economy ecosystem in Lounapuisto, activation and facilitation of operations (so-called orchestration)

2.1 Search for different actors and starting cooperation

2.2 Project communication

2.3 Activating the ecosystem and planning, implementing/facilitating measures using different work methods

2.4 Educational institution, university and company activation

2.5 Other development activities (cf. feasibility studies, monitoring the effectiveness of operations, assessment of scalability and consolidation)

WP3 Communication

3.1 Systematic communication and brand building

As a result, at the end of the project, Lounapuisto has been profiled as one of southern Finland's innovative circular economy environments, an interesting location for new cleantech and environmental companies, and a testing environment for equipment and application suppliers. The area has been built as a result of multi-faceted cooperation, the focus of which is carbon neutrality.

4 Hankkeen tarve, toteutus ja tulokset

4.1 Miten hanke onnistui vastaamaan kehittämistarpeeseen ja kuinka hankkeen tavoitteet toteutuivat?

Lähtökohtana oli kehittää Salossa sijaitsevaa ja jo toiminnassa olevaa Lounavoiman ekovoimalaitosta sekä sen välittömässä läheisyydessä olevia yritysalueita kiertotaloustoiminnalle keskeiseksi ympäristöksi ja liittää alue osaksi Varsinais-Suomen muita kiertotalouspuistoja.

Hankkeen avulla on voitu panostaa alueen ja verkoston kehittämiseen ja tekemään tiivistä yhteistyötä eri osapuolien kesken. Hankekumppaneiden yhteistyöllä ja erityisosaamista hyödyntämällä on saatu aikaan kehitystä, jota ei ilman hanketta olisi syntynyt.

Kehitettävässä kokonaisuudessa on ollut mukana useita yrityksiä ja muita toimijoita. Eri osapuolien yhteistyö on lisääntynyt merkittävästi hankkeen aikana ja tuloksena on syntynyt Lounapuisto verkosto. Hankkeessa on tehty laaja-alaista yhteistyötä sekä alueellisesti että myös kansallisesti.

Hankkeen tavoitteena oli

- 1) luoda visio kiertotalouden ekosysteemille, jonka jälkeen luodaan perusta kiertotalouden ekosysteemille.
- 2) luoda kehittyvä ja monitasoinen verkosto/ekosysteemi kiertotalouden toimijoille ja edistää innovaatioiden kokeilutoimintaa uusille energia- ja materiaaliratkaisuille.
- 3) edistää alueen työllisyyttä ja vetovoimaisuutta.

Hankkeen alussa luotiin Lounapuiston visio vuoteen 2035. Vision laatimisesta vastasi Turun yliopisto. Visiota varten kerättiin yritysten ja muiden toimijoiden näkemyksiä kyselyllä sekä kahdessa visiotyöpajassa. Visiotyön tuloksista kerrottiin ja visio esiteltiin kaikille avoimessa tilaisuudessa sekä hankkeen sivuilla.

Lounapuisto verkoston ja ekosysteemin rakentumista on edistetty monin eri tavoin; yritystapaamisten avulla, verkostoitumistilaisuuksia järjestämällä, tutustumalla ja hakemalla mallia muista, jo olemassa olevista kiertotalouspuistoista, osallistumalla messuihin ja muihin kiertotalousaiheisiin tilaisuuksiin. Ekosysteemityöstä on vastannut pääosin Turun ammattikorkeakoulu ja Yrityssalo.

Hankeessa tunnistettiin jo olemassa olevia verkostoja, joiden toimintaan hankkeen aikana Lounapuisto päätyi jäseneksi. teollisten symbioosien vahvaa osaamista hyödynnettiin hankkeen aikana niin eri hankkeiden kuin FISS-aluekoordinaattorin myötävaikutuksesta. Ekosysteemin käynnistymisessä hyödynnettiin edellisten hankkeiden toimintamalleja, joista haastatteluihin ja erilaisten tilaisuuksien koordinointiin otettiin mallia.

Työllisyys- ja vetovoimaisuustavoitetta on edistetty luomalla Lounapuistolle ilme ja tekemällä aluetta tunnetuksi. Brändityötä on tehty pääosin Lounavoiman ja Yrityssalon toimesta käyttäen apuna alan ammattilaisia. Konkreettisia tuloksia ovat mm. Lounapuiston logo, graafinen ohjeistus, verkkosivut, markkinointivideo. Hankkeesta ja sen toiminnasta ja Lounapuistosta on kerrottu eri sosiaalisen median kanavissa sekä printtimediassa julkaistujen juttujen avulla.

Hankkeen vaikutuksesta syntyneitä, muita kuin hankkeen toteutukseen suoraan liittyviä, uusia työpaikkoja ei ole pystytty luotettavasti todentamaan. Niitä kuitenkin todennäköisesti syntyy jatkossa, kun alue kehittyy ja yritysten määrä alueella kasvaa.

4.2 Mitä välittömiä tuloksia hankkeella saatiin aikaan? Mitä vaikutuksia tuloksilla on?

Seuraavassa esitellään hankkeen toimintaa ja tuloksia työpaketeittain.

TP 1 Yhteinen visio Lounais-Suomi –yhteistyölle

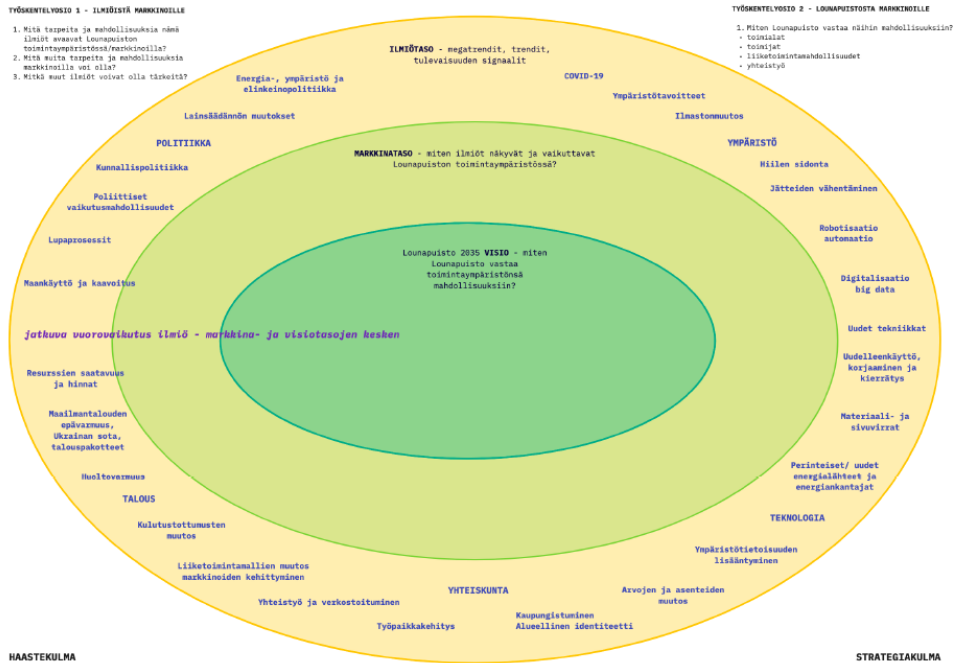
1.1 Valmistelutyö ja taustaselvitykset (kohderyhmäyritysten liiketoimintanäkymien ja muiden kiertotaloustoimijoiden kärkien koonti)

Vision laatiminen aloitettiin kartoittamalla ja tutustumalla vastaaviin alueisiin ja muuhun kiertotalousmateriaaliin, mm. Sitran julkaisut. Yritysten ja sidosryhmien näkemyksiä kartoitettiin yrityshaastatteluilla ja sidosryhmätapaamisten yhteydessä.

1.2 Visiotyö (tulevaisuuden trendien ja ilmiöiden koonti ja yhteisen vision luonti kiertotalouden ekosysteemille)

Vision laatimista jatkettiin laatimalla ilmiökartta (kuva). Ilmiökartan avulla hahmotettiin Lounapuiston mahdollisia tulevaisuuden kehityskulkuja. Ilmiökarttaa hyödynnettiin visiotyöpajoissa, joihin kutsuttiin osallistumaan yrityksiä ja muita toimijoita.

LOUNAPUISTO 2035 - VISIOTYÖPAJA 7.4.2022

Kuva. Lounapuiston visiotyössä käytetty ilmiökartta.

1.3 Hankeviestintä (tiedotussuunnitelma)

Hankkeen alussa laadittiin viestintäsuunnitelma (kuva).

Viestintäsuunnitelma 2022-2023

Kohde- ja sidosryhmät	Tavoite	Viestintäkanavat	Avainviesti	Aikataulu	Vastuu
Kohderyhmäryitykset	Kiinnostus, sitouttaminen, verkostoituminen, kumppanuus	Uutiskirje, sähköposti, <u>some</u> , tapahtumakutsut, työpajat	Uusia liiketoimintamahdollisuuksia, uusia kumppanuuksia		Yrsa
Yritykset ja muut yleisesti	Avoin viestintä	Uutiskirje, <u>some</u>	Yhteinen tahtotila, <u>winwin</u>		Yrsa
Yhteistyökumppanit, sidosryhmät	Avoin viestintä	Uutiskirje, sähköposti			Yrsa
ICT/digiryitykset	Testausympäristön esittely, <u>yhteistyömahd.</u>	Uutiskirje, sähköposti, <u>some</u> (LI), tapahtumakutsut	<u>winwin</u>		Yrsa
Rahoittajat, päätöksentekijät?	Ohjeiden mukaan	Uutiskirje, sähköposti, <u>ohry</u>			Yrsa
Investin yritykset		Uutiskirje, f2f			Yrsa
Opiskelijat		Oppilaitosten kanavat, <u>some</u> , f2f			Yrsa, Turku AMK, UTU

22.9.2023

Lounapuisto kiertotalouspuisto 2021-2023

Kuva. Lounapuiston viestintäsuunnitelma.

1.4 Muu kehittämisen käynnistäminen (toiminnan vaikuttavuuden seuranta, skaalautuvuuden ja vakiinnuttamisen arviointi)

Toiminnan vaikuttavuutta arvioitiin mm. keräämällä palautetta järjestetyistä tilaisuuksista sekä avoimella palaute-/kehittämiskyselyllä. Viime mainittuun ei kuitenkaan saatu kuin muutama vastaus.

TP 2 Lounapuiston kiertotalousekosysteemin rakentaminen, toiminnan aktivointi ja fasilitointi (ns. orkestrointi)

2.1 Eri toimijoiden haku ja yhteistyön käynnistäminen

Lounapuisto -yhteistyöhön ja alueen ja verkoston kehittämiseen haettiin yrityksiä ja muita yhteistyökumppaneita tunnistamalla potentiaalisia tahoja ja kontaktoimalla heitä. Yhteistyötä edistettiin myös järjestämällä Lounapuisto -aamukahvitilaisuuksia, jotka olivat avoimia kaikille kiinnostuneille.

Kuva. Lounapuiston ekosysteemin tasot ja toimijat.

2.2 Hankeviestintä

Kiertotalousekosysteemin rakentamisesta ja toiminnasta viestittiin aktiivisesti sosiaalisessa mediassa hanketoimijoiden kanavilla sekä uutiskirjeellä.

2.3 Ekosysteemin aktivointi sekä toimenpiteiden suunnittelu, toteutus/fasilitointi eri työmenetelmiä hyödyntäen

Ekosysteemin ja verkoston rakentumista edistettiin yritystapaamisilla, verkostoitumistilaisuuksilla, messuosallistumisilla sekä viestinnällä.

Ekosysteemin rakentaminen alkoi heti visiotyöpajoista. Kaksi järjestettyä tilaisuutta olivat avoimet kaikille kiertotalouspuiston kehittämisestä kiinnostuneille. Seuraavaksi kutsuttiin koolle ekoteollisuuspuistojen verkoston jäsenet yhteiseen työpajaan, jossa kansallista verkostoa vahvistettiin. Hankkeessa järjestettiin myös aamukahvitilaisuuksia Lounapuiston alueella. Tilaisuuksien tavoitteena oli aktivoida alueella jo olemassa olevia yrityksiä samoin kuin sinne sijoittumisesta mahdollisesti kiinnostuneita yrityksiä mukaan ekosysteemiin ja kiertotalouspuiston kehittämiseen. Alueen tunnettuutta nostettiin Lounapuistossa järjestettävillä yrityksille suunnatuilla Kiertotalouspäivillä.

Tärkeäksi teemaksi hankkeen aikana nousi biokiertotalouden mahdollisuudet vahvasti maatalousvoittoisessa Salon seudun alueessa. Tämän seurauksena järjestettiin teollisten

sympioosien työpaja yhdessä Circwaste- ja Yrityssalon elintarviketoimialan hankkeiden kanssa, tavoitteena kirittää pellolta sivuvirraksi jäävän oljen kiertoa.

Osallistuminen Turun alueen ilmastojoukkueen aamukahvi tilaisuuteen sekä Varsinais-Suomen julkisten toimijoiden verkostoon sekä Lounais-Suomen jätehuollon järjestämään vuosittaiseen kiertotaloustapahtumaan, Topinpuisto-päivään, ovat tehneet Lounapuistoa tunnetuksi Varsinais-Suomessa. Myös Lounapuistossa järjestettiin vastaavanlaista konseptia noudattava avoin kiertotaloustapahtuma Lounapuisto-päivä, joka oli suunnattu yrityksille sekä kehittämisorganisaatioille. Tilaisuudessa jaettiin tietoa Lounapuiston mahdollisuuksista yrityksille.

Lounapuistoa tehtiin tunnetuksi ja haettiin uusia yhteistyömahdollisuuksia osallistumalla lähialueella jo vakiintuneeseen kiertotaloustapahtuma FRUSHiin Forssassa omalla osastolla. Muiden tapahtumien osalta voi mainita Maailman kiertotalousfoorumien Helsingissä, jossa Lounapuisto oli yhtenä toimijana mukana ekoteollisuuspuistojen osastolla. Lisätietoja useiden tapahtumien annista www.lounapuisto.fi Ajankohtaista-sivulla.

2.4 Oppilaitos-, korkeakoulu- ja yritysaktiivointi

Hankkeen osatoteuttajina oli kaksi alueen korkeakoulua, Turun AMK ja Turun Yliopisto. Yrityksille kerrottiin haastatteluiden ja tilaisuuksien yhteydessä mahdollisuuksista tehdä yhteistyötä korkeakoulujen kanssa muun muassa opinnäytetöiden, selvitysten ja harjoitteluiden muodossa.

Hankkeessa toteutettiin indikaattoreiden mukaiset viisi yritys-oppilaitosyhteistyötä. Hankkeena aikana toteutettiin 1) opinnäytetyö yrityksen hiilijalanjäljen laskennasta, tehtiin 2) selvitys yrityksen nykytilasta kiertotalouden mukaisesta toiminnasta sekä arvioitiin tulevaisuuden mahdollisuuksia kiertotaloudessa, 3) opiskelija toteutti kiertotalouden harjoittelun Lounapuisto alueen yrityksessä. Hankkeen aikana aloitettiin 4) YAMK opinnäytetyön tekeminen, jonka aiheena oli aurinko- ja tuulivoimapotentialin selvittäminen Lounapuiston alueella, 5) tavoitteena oli tehdä myös alueella toimivan autokierrätys yrityksen kanssa selvitystä kiertotalouden tilanteesta käytettyjen autojen kanssa, mutta tämä kariutui yrityksen äkillisten muutosten vuoksi.

2.5 Muu kehittämistoiminta (vrt. feasibility studyt, toiminnan vaikuttavuuden seuranta, skaalautuvuuden ja vakinnuttamisen arviointi)

Hankkeen toimesta teetettiin kaksi eri selvitystä. Toinen liittyi kohdealueen vesihuoltoinfraan, sen nykytilaan ja mahdollisiin kehittämistarpeisiin, kun toiminta alueella lisääntyy. Selvityksen laati Sweco Oyj.

Luonnonvarakeskukselta tilattiin kannattavuus- ja määräselvitys Salon alueen maatalouden sivuvirtoihin ja biojätteeseen pohjautuvasta biokaasutuotannosta. Selvityksessä tarkasteltiin kolmea eri sijaininvaihtoehtoa, joista yksi oli Lounapuisto.

TP 3 Viestintä

3.1 Systemaattinen viestintä ja brändin rakentaminen

Lounapuiston brändin rakentaminen aloitettiin luomalla puistolle visuaalinen ilme eli logo (kuva) sekä asiakirja- ja esityspohjat ja edellisiin liittyvä graafinen ohjeisto. Tämä työ tilattiin Mainostoimisto Kukeelta.

Kuva. Lounapuiston logo.

Lounapuistolle toteutettiin verkkosivusto (kuva), jossa on viestitty hankkeen aikaisista tapahtumista ja Lounapuiston kumppaneista ja toiminnasta. Sivusto toteutettiin sekä suomeksi että englanniksi. Sivuston suunnitteli ja toteutti Mainostoimisto Kuke.

Kuva. Lounapuisto.fi verkkosivusto.

Edellisten lisäksi alueen brändäystä ja markkinointia varten tilattiin brändivideo. Sen tekijäksi valittiin Myynninmaailma. Brändivideo on katsottavissa [Youtubessa](#) ja lounapuisto.fi sivuilla.

4.3 Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Hankkeen aikana toteutetut Lounapuiston aamukahvit ovat keino saada alueen yritykset sekä alueesta kiinnostuneet yritykset yhteisen pöydän ääreen verkostoitumaan ja keskustelemaan/vaikuttamaan alueella tapahtuvaan kehitykseen. Toimintaa halutaan kehittää myös alueella toimivan jätehuollon yrityksen kanssa. Tähän liittyen on jo keskusteltu vuotuisesta kiertotalouspäivän järjestämisestä. Keväisin olisi kiertotalouspäivä Salossa ja syksyisin Turussa ja aiheita suunniteltaisiin tilaisuuksiin yhdessä.

Teollisen symbioosin kehittämistä Lounapuistoon on tärkeää edelleen jatkaa eri tavoin. Yhtenä työkaluna seuraavien työpajojen järjestämisessä toimii hankkeen aikana testattu Teolliset symbioosit työpaja – ohjekirja. Sen avulla pystytään suunnittelemaan uusia työpajoja.

Toimijoiden välistä yritys yhteistyötä Lounapuistossa jatketaan ja ylläpidetään toimijoiden välisin tapaamisin ja esimerkiksi järjestämällä aamukahvitilaisuuksia alueen toimijoille. Lounapuistopäivän järjestämistä jatketaan, ja hankkeen loppuseminaarista eli Kiertotalousfoorumi @Salo - tapahtumasta on tarkoitus tehdä vuosittainen kiertotaloutta ja yhteistyötä Salon alueella, ja laajemminkin, kehittävä tapahtuma.

Lounapuiston verkkosivujen tunnettuutta on lisätty esimerkiksi markkinointivideon avulla. Sivusto pidetään aktiivisena Lounavoiman ja Yrityssalon voimin. Lounapuiston näkyvyyttä lisätään alueen toimijoiden eri tilaisuuksissa esittelemiin esittelydioihin lisättävällä Lounapuiston esittelydialla.

Yhteistyö ammattikorkeakoulun kanssa jatkuu alueen kiertotalouden kehittämisessä erilaisen yritys-oppilaitos yhteistyön merkeissä. Hankkeen aikana luodut työsuhteet kantavat pitkälle tulevaisuuteen, koska lähestyminen on helppoa tutun kontaktin kanssa.

Lounapuiston jatkokehittämisen tueksi on perustettu työryhmä, jossa on mukana Yrityssalo, Salon kaupunki, Lounavoima ja Lounais-Suomen jätehuolto sekä Turun ammattikorkeakoulu ja Turun yliopisto. Työryhmä kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Tapaamisissa käydään läpi ajankohtaisia asioita, sovitaan tapahtumista jne.

Ammattikorkeakoulun puolelta tuodaan aktiivisesti esiin eri opiskelija-yritys -yhteistyön mahdollisuuksia lukukauden aikana. Hankkeessa liiketalouden opiskelijoiden kanssa yhteistyössä toteutettu kiertotalouteen liittyvä yritysmarkkinointi on saanut jo jatkoa seuraavassa hankkeessa.

Yrityssalo on vakinaistanut projektipäällikön työsuhteen. Hän toimii bio- ja kiertotalouden erityisasiantuntijana ja vastaa Yrityssalossa mm. Lounapuiston jatkokehittämisestä.

4.4 Toteutuiko hanke aiotulla maantieteellisellä alueella tai kuinka alue mahdollisesti muuttui? Saavutettiin suunniteltu kohderyhmä vai tuliko siihen muutoksia? Oliko muita toteutukseen liittyviä muutoksia?

Hanketta toteutettiin hankesuunnitelman mukaisesti pääsääntöisesti Varsinais-Suomen alueella. Yhteistyötä yli maakuntarajojen tehtiin eri tahojen, mm. ekoteollisuuspuistojen verkoston, kanssa.

Hankkeeseen osallistui yrityksiä, jotka jo toimivat Lounapuistossa sekä sellaisia, jotka olivat kiinnostuneita Lounapuistosta ja sen tarjoamista yhteistyö- ja liiketoimintamahdollisuuksista. Yrityksiä oli jossain määrin haastavaa saada mukaan toimintaan ja tilaisuuksiin. Osallistuneet yritykset olivat kuitenkin pääosin sitä mieltä, että verkostoitumistilaisuudet olivat hyviä ja että niitä kannattaa järjestää jatkossakin.

5 Seurantatiedot

5.1 Päästiinkö toteutuksessa hakemuksessa esitettyihin (kohta 12) numeerisiin tavoitteisiin? Mistä mahdolliset erot johtuvat?

Hankkeelle oli asetettu rahoitusohjelman mukaisia numeerisia tuotosindikaattoreita. Uusia työpaikkoja ei saatu aikaan, tai ainakaan tätä ei voida luotettavasti näyttää toteen. Hankkeen toimintaan osallistui 23 yritystä. Korkeakoulu yhteistyötä tehtiin neljän yrityksen kanssa. Hankkeessa kehitettiin yksi uusi innovaatioalusta, Lounapuisto kiertotalouspuisto. Tavoitteena ollut viiden yrityksen kanssa toteutettu tki -toiminta toteutui kahden alueella sijaitsevan yrityksen kanssa. Haasteena saada yrityksiä kehitystyöhön mukaan oli yritysten kiireinen aikataulu. Mutta toteutuneet tapahtumat edistivät yritysten kiertotalousosaamista sekä hiilineutraaliuden tavoitteita.

Taulukko. Hankkeen tuotosindikaattorit.

	Tavoite	Toteuma
Uudet tuella aikaansaadut t&k&i-työpaikat joihin työllistyvät naiset	3 1	0 0
Tutkimus- ja kehittämisinstituutioiden vetämään hankkeeseen osallistuneet yritykset	25	23
Yritykset, jotka käynnistävät t&k&i-toiminnan tai t&k&i-yhteistyön yliopistojen, korkeakoulujen tai tutkimuslaitosten kanssa	5	2
Uudet innovaatioalustat	1	1

5.2 Miten asetetut numeeriset tavoitteet palvelivat hankkeen toteutusta? Mitkä indikaattorit olisivat tukeneet paremmin toteutusta? Mitä mahdollisia omia seurantatietoja tai indikaattoreita toteutuksessa hyödynnettiin?

Uusien työpaikkojen syntyminen hankkeen aikana on erittäin haastava tavoite. Työpaikkoja saattaa syntyä myöhemmin, kun Lounapuisto kehittyä ja alueella tulee uutta toimintaa. Osallistuneiden yritysten määrä on helpommin todennettavissa ja seurattavissa oleva tavoite. Siinä haasteena on yritysten osallistumisaktiivisuuden vaihtelu, osa yrityksistä osallistui aktiivisesti ja toiset vähemmän, eli pelkkä osallistuneiden yritysten lukumäärä ei kerro koko totuutta. TKI - yhteistyöindikaattori on käyttökelpoinen, mutta kuten tulos kertoo, yrityksiä on haastavaa saada mukaan tki-yhteistyöhön.

Edellä mainittujen indikaattoreiden lisäksi hankkeessa käytettiin omia mittareita kuten järjestettyjen tilaisuuksien määrä, viestintäsuoritteet ja vierailujen/tapaamisten määrä. Alla olevassa kuvassa on koontitaulukko hankkeessa käytetyistä mittareista ja saavutetuista tuloksista.

Indikaattori	Yksikkö	Tavoite	Toteuma	Lisätietoja
Yrityshaastattelut	kpl	10	8	
Tilaisuudet	kpl	ei asetettu	12	kaikille avoimet kahden tai useamman väliset palaverit, tutustumis- ja messumatkat jne
Neuvottelut, vierailut ym.	kpl	ei asetettu	28	
Viestintä	kpl	ei asetettu	12	uutiskirjeet, lehtijutut, haastattelut jne
Uudet tuella aikaansaadut tki-työpaikat	kpl	3	0	ei todennettavissa olevia uusia työpaikkoja
<i>joihin työllistyvät naiset</i>	kpl	1	0	
Tutkimus- ja kehittämisinstituutioiden vetämään hankkeeseen osallistuneet yritykset	kpl	25	23	eri tavoin hankkeen toimintaan osallistuneet yritykset
Yritykset, jotka käynnistävät tki-toiminnan tai tki-yhteistyön yliopistojen, korkeakoulujen tai tutkimuslaitosten kanssa	kpl	5	2	Anna Lundstedtin (Turku AMK) opinnäytetyö Lounavoimalle, Kone-Kostamolle tehty selvitys (Turku AMK)
Uudet innovaatioalustat	kpl	1	1	Lounapuisto

Kuva. Hankkeen tulosseurannan koontitaulukko.

6 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi ja ohjausryhmä

6.1 Miten hanke kartutti tuensaajan hanketyöosaamista ja hankkeen sisällön mukaista osaamista?

Yrityssalo

Hankkeen aikana Yrityssalon hankkeessa työskennelleet henkilöt oppivat lisää kiertotaloudesta ja siihen liittyvistä liiketoimintamahdollisuuksista sekä erilaisista teknologioista. Hanke edesauttoi

verkostoitumista ja uusien yhteistyökumppaneiden löytämistä. Myös projektinhallintaosaamista karttui merkittävästi. Hyväksi koettuja työtapoja voidaan hyödyntää tulevissa hankkeissa.

Lounavoima

Hankkeen aikana verkostoiduttiin uusiin yhteistyötä ja kiertotaloutta eri näkökulmasta katsoviin toimijoihin. Kiertotalouden aihepiiristä uutta tietoa tuli erityisesti kierrätyslannoitteista. Erilaisissa tilaisuuksissa opimme uutta esimerkiksi tilaisuuksien fasilitoinnista ja erilaisista ryhmätyöskentelyn tavoista. Oppia kertyi myös hankehallintoon ja maksatukseen liittyvistä asioista.

Turku AMK

Hanke mahdollisti uusiin kiertotalouden verkostoihin tutustumisen. Hankkeessa tehdyt biotalouden selvitykset kartuttivat hanketoimijoiden osaamista biotaloudesta sekä sen hyödyntämismahdollisuuksista. Vierailut eri tilaisuuksissa sekä osallistuminen syvähaastatteluihin avasi kiertotalouden merkitystä syvemmin.

Turun Yliopisto/Tulevaisuuden tutkimuskeskus

Hankkeen toteuttamiseen osallistuneet Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskuksessa työskentelevät henkilöt laajensivat kiertotalouteen liittyviä verkostojaan ja saivat runsaasti uutta tietoa kiertotalouden käytännön mahdollisuuksista ja haasteista. Erityisesti hankkeen järjestämät tilaisuudet kuten visiointityöpajat ja infotilaisuudet sekä vierailut muissa kiertotalouspuistoissa olivat tässä keskeisessä asemassa.

6.2 Toteutuiko hankkeen aikana ennakoituja tai muita riskejä ja kuinka niihin reagoitiin?

Yksi hanketiimin jäsen lähti tiimistä hankkeen toteutuksen aikana. Asialla ei ollut suurta vaikutusta hankkeen toteutukseen, sillä hänen vastuullaan olleet asiat (TP1) olivat pääosin valmiita siinä vaiheessa, kun hän jättäytyi pois hankkeesta.

Hankkeelle haettiin kahden kuukauden jatkoaikaa, mutta sitä ei saatu. Tämä aiheutti hankkeen lopussa kiirettä saada valmiiksi kaikki keskeneräiset asiat myönnetyin toteutusajan aikana. Siinä kuitenkin onnistuttiin päätösseminaaria lukuun ottamatta, joka pidettiin vasta toteutusajan jälkeen.

6.3 Miten ohjausryhmä tuki hankkeen toteutusta? Miten ohjausryhmä luonnehti hankkeen onnistumista?

Ohjausryhmään kutsuttiin rahoittajan ja keskeisten sidosryhmien edustajia. Ohjausryhmän kutsuttiin jäseniksi alla luetellut henkilöt:

- Varsinais-Suomen Liitto, Aleksis Klapp

- Varsinais-Suomen ELY-keskus, yritys- ja energia-asiantuntija Markku Alm (varalla johtaja Timo Metsä-Tokila)
- Lounais-Suomen Jätehuolto Oy, kehityspäällikkö Teemu Jutila
- Lounavoima Oy, toimitusjohtaja Petri Onikki (varalla palvelupäällikkö Elina Annala)
- Turun yliopisto, johtaja Juha Kaskinen (varalla kehityspäällikkö Paavo Kosonen)
- Turku AMK, tutkimusvastaava, lehtori Piia Nurmi (varalla lehtori Annika Holmbom)
- Salon kaupunki, kaupunkikehitysjohtaja Mika Mannervesi
- Yrityssalo Oy, toimitusjohtaja Jyrki Moilanen
- Alueen yritysedustaja, toimitusjohtaja Henri Nieminen, FF Future Oy
- Alueen yrittäjäjärjestön edustaja, Markku Blom, Salon Yrittäjät ry

Hankkeen aikana kokoonpanossa oli kaksi henkilövaihdosta. V-S liiton edustajaksi tuli Aleksis Klappin tilalle erikoissuunnittelija Marja Anttila sekä V-S ELY-keskuksen edustajaksi Markku Almin tilalle johtaja Okku Kalliokoski.

Ohjausryhmä kokoontui hankkeen aikana kolme kertaa, 29.3.2022, 6.9.2022 ja 16.2.2023. Viimeinen ohjausryhmän kokous järjestettiin hankkeen päättyttyä 12.10.2023.

Viimeisessä ohjausryhmän kokouksessa läsnäolleilta pyydettiin arviota hankkeen toteutuksesta. Kaikki olivat yksimielisiä siitä, että hankkeen toteutus oli onnistunut erittäin hyvin ja että hanke oli edistänyt Lounapuiston kehittämistä merkittäväällä tavalla lähtötilanteeseen verrattuna.

6.4 Miten kohderyhmä koki hankkeen? Millaista palautetta kohderyhmältä on saatu?

Kaikista hankkeesta järjestetyistä tilaisuuksista kerättiin asiakaspalautetta Lyyti-tapahtumanhallintajärjestelmän avulla. Osanottajille lähetettiin kunkin tilaisuuden jälkeen EVS-kysely (Event Value Score), jossa osallistujalta kysytään myönteisellä sekä avoimella kysymyksellä arviota siitä, oliko tilaisuus hänen aikansa arvoinen (1-5, täysin eri mieltä - täysin samaa mieltä).

Hankkeesta järjestettyjen tilaisuuksien EVS arvo vaihteli välillä 61-100 mediaanin ollessa 83. Tämä on hieman korkeampi kuin tilaisuuksien keskimääräinen EVS-arvo, joka on Lyyti-järjestelmän mukaan 80.

Yrityksillä ja muilla hankkeen sidosryhmillä oli myös mahdollisuus antaa palautetta ja kehitysehdotuksia kaikille avoimen kyselyn kautta. Tähän ei kuitenkaan saatu kuin kaksi vastausta.

Kehitysideoita Lounapuiston kehittämiseksi kerättiin myös yritys- ja sidosryhmätapaamisissa. Ne dokumentoitiin ja niitä hyödynnettiin mm. Lounapuiston visiotyössä.

7 Horisontaaliset tavoitteet

Raportoitu suoraan Euraan.

8 Julkisuus, tiedottaminen ja yhteydet muihin hankkeisiin

8.1 Miten hanke näkyi julkisuudessa? Miten hankkeesta tiedotettiin?

Hankkeesta ja sen toiminnasta viestittiin moni eri tavoin ja eri kanavia hyödyntäen; sosiaalinen media, uutiskirjeet, lehtiartikkelit, videot, live-esiintymiset, nettisivut. Alla olevaan taulukkoon on koottu hankkeen tiedotustoimia. Lista ei ole kattava, sillä seurantaan kaikesta medianäkyvyydestä ei ollut resursseja.

Taulukko. Hankeviestintä

Asia/Otsikko	Kanava	Ajankohta	Toteuttaja	Lisätietoja
Jussin ja projektin esittely	Yrityssalo uutiskirje	2/2022	Yrityssalo	https://yrityssalo.fi/uutiskirjearkisto/
Kiertotalouden uutiskirje	Yrityssalo uutiskirje	5/2022	Yrityssalo	https://yrityssalo.fi/uutiskirjearkisto/
Kierrätysravinnejuutu	Uusiuutiset - lehti	8/2022	Yrityssalo	nro 6/2022
Jussin, Maaritin ja Nooran haastattelu	Turku AMK nettisivut + some-kanavat	11/2022	Turku AMK	
Jussin haastattelu	V-S Eurooppatoimiston uutiskirje	10/2022	Yrityssalo	https://www.turkueuoffice.fi/uutinen/2022-10-21_eu-hankkeet-tutuksi-lounapuisto-pyrkii-kiertotalouden-edellakavijaksi
YrSa kohokohdat 2022 - Marraskuussa Lounapuiston alue eteni suunnitelmissaan	Yrityssalo uutiskirje	12/2022	Yrityssalo	https://yrityssalo.fi/uutiskirjearkisto/
Lounapuistossa kiertotalous kypsyy maan alla	Y-lehti	5/2022	Lounavoima, Yrityssalo	https://y-lehti.fi/lounapuistossa-kiertotalous-kypsyy-maan-alla/
Lehtijuttu Lounapuisto aamukahvilaisuudesta	SSS	5/2023	Lounavoima, Yrityssalo	https://www.sss.fi/2023/05/lampokaivojajopa-kahden-kilometrin-syvyyteen-lounapuistosta-on-tullut-testausalusta-kiertotalouden-ratkaisuille-kaupunkikehitysohtajan-mukaan-alueentoiminnassa-on-tuoksunut-kaike/

Lounapuiston esittely	Ilmastokahvit, vierailukeskus Joki	1/2023	Yrityssalo, Turku AMK	https://www.turku.fi/uutinen/2023-01-02_turun-kaupungin-ilmastokahvit-311-klo-9-10
Lounapuisto.fi -sivusto	internet	5/2023	kaikki	www.lounapuisto.fi
Lounapuisto -video	Youtube	8/2023	Yrityssalo, Lounavoima	https://youtu.be/K4_s8zKQftw?si=ja3bo1EK0NOYmNJL

Edellisten lisäksi, Lounapuisto ja Lounapuisto -hanke on saanut näkyvyyttä eri internet-sivustoilla, esimerkiksi

- Kiertotalous-Suomi <https://kiertotaloussuomi.fi/verkosto/lounapuisto/>
- Ekoteollisuuspuistojen verkosto <https://www.digipolis.fi/kiertotalouskeskus/ekoteollisuuspuistojen-verkosto>
- Hankkeen loppuseminaari Kiertotalousfoorumi 2023 @Salo Maailman kiertotalousfoorumin sivutapahtumaksi: <https://www.sitra.fi/en/articles/wcef-side-events-in-2023/>

8.2 Mihin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hanke toiminnallisesti tai muuten liittyi ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit)

Circwaste, diaarinumero: LIFE15 IPE FI004 ja VarsiFood, hankekoodi: A78623

Yhteistyö oli teollisten symbioosien työpaja, jossa Circwaste ja VarsiFood hankkeiden kanssa toteutettiin yhdessä alueellinen työpaja biotalouden sivuvirtoihin liittyen. Circwaste hankkeessa toteutettu Teollisten symbioosien työpaja -oppaan hyödyntäminen edesauttoi merkittävästi tapahtuman järjestämistä.

Carbonwise, Hankekoodi: A75973

Hankkeessa tuotettu Hiiliviisas tapahtuma -opasta hyödynnettiin tapahtumien järjestämisessä.

9 Aineiston säilytys

9.1 Missä hankkeen aineisto säilytetään tai arkistoidaan? Yhteyshenkilön yhteystiedot.

Yrityssalo Oy, Salo IoT Campus, Joensuunkatu 7, 24100 Salo

- Yhteyshenkilö Maija Pirvola, puh. 044 5157637, maija.pirvola@yrityssalo.fi

Lounavoima Oy, Helsingintie 241, 24100 Salo

- Yhteyshenkilö Elina Annala, puh. 040 8670 126, elina.annala@lounavoima.fi

Turun ammattikorkeakoulu

- Projektin päättymisen jälkeen Turun ammattikorkeakoulun asiakirjat arkistoidaan Turun ammattikorkeakoulun arkistoon, joka sijaitsee Lemminkäisenkadun kampuksen yhteydessä osoitteessa Lemminkäisenkatu 30, Turku. Arkistoinnissa noudatetaan rahoittajan erityisohjeita koskien muun muassa arkistointiaikaa. Yhteyshenkilö: tietopalvelupäällikkö Marita Ahola (marita.ahola@turkuamk.fi)

Turun Yliopisto

- Yhteyshenkilö Jarmo Vehmas, puh. 050 342 3912, jarmo.vehmas@utu.fi

10 Liitteet ja allekirjoitus